

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Haymo||nis Episcopi Hal-||berstatten[sis] Homiliarum,
nunc sexto || maiori [pro] ante hac unquam dili||gentia
excusarum, || Pars ...**

praeter omnes omnium appendices, accesserunt iam recens homiliæ
aliquot piæ, ante hoc tempus excusæ nusquam

Pars Aestivalis

**Haimo <Altissiodorensis>
Haimo <Halberstadensis>**

Coloniae, 1551

VD16 H 222

Gratias ago deo meo semper pro uob. 1. Co. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39335

DOMINICA XIX. POST PEN. 547

autorem, sed potius ad diabolum pertinere. quia si
diabolus cum habeat semper cupiditatem nocēdi,
nocere cuiquam possit, nisi ab omnipotente acci-
peret potestatem. Nam quid aliud non solum in li-
bro beati Iob, quem memorata h̄eresis cum c̄te-
ris testimoniis libris & cum ipso deo qui dedit, qua-
si maligno mundi principe, ut insanos exuffiat, sed Matt. 8^v
et iā euāgeliō declaratur, ubi d̄emonia, nec in por-
cos ire potuisse, nisi hoc illis ipse cōcederer, legit.

**DOMINICA XIX. POST
pentecosten, I.ad Corinthios L.**

Fratres, Gratias ago deo meo,
Id est, laudes refero deo meo [semper pro uo-
bis.] Cum dixit Apostol⁹, Gratias deo, nō sine
causa addidit, meo. Cum enim omnium creatura-
rum unus sit deus per naturam atq; potentiam, eo
qd̄ sit creator omnium: illorum, tamen deus pro-
prie esse dicitur, qui merito fidei & iustitiae eius cul-
tores esse probantur, sicut beati Pauli aliorumq;
apostolorum. Hinc dicitur. Ego sum deus Abraā, Exo. 3:14
deus Isaac, & deus Iacob, per gratiam & uitę meri-
tum. Et quare gratias dicit se agere semper pro fa-
lute illorum, cum nemo hominum semper possit
intentus esse orationibus aut gratiarum actioni-
bus. Nam sicut in scripturis patrum legimus, Apo-
stolus ab hora prima usq; ad quintam labori mā-
nuum instrabat: ab hora autem quinta usq; ad decimam
prædicationi operam dabat: post decimam
vero, iterū procurabat pauperū peregrinorumq;
hospitalitatem, suiq; corporis necessitatem: per
noctem vero orationi attentissime insudabat. Ig-
tur, ppter nuniam assiduitatem, qua per singulos

MM ii

dies & noctes deo gratias laudes q̄ referebat, tam pro Corinthiis quam pro omnibus quos Christo acquisierat, dixit se gratias referre deo semper pro illis. [in gratia dei] subauditur patris, id est, pro remissione peccatorum. [quæ data est uobis] gratis a deo patre [in Christo Iesu, hoc est, p fidē Christi Iesu. Illis autem tantummodo largitur deus parter gratiam suam, remissionē uidelicet peccatorū, quos ueraciter cognoscit credere in filium suum, Gratia dicitur gratis data. Et non immerito remissio peccatorum & fines gratia dei appellatur: quia quicquid bonorum habemus, dei gratia est: quoniam gratis nobis tribuitur, nullis præcedentibus meritis. [qa in omnibus diuites facti estis in illo] hoc est, in Christo. In quibus rebus erant illi diuites effecti? In fide, in doctrina, in diuersitate lingua rū, in efficacia miraculorū. Istæ sunt diuitiae spiritu Iesu, in quibus dicitur electi: [in omni uerbo,] id est, in doctrina noui testamenti, & in omni scientia veteris testamenti, uel ut ita dicamus, in omni sapientia & scientia sive intellectu veteris & noui testamenti, sicut testimonium Christi confirmatum est in uobis. [Testimonium Christi appellat euangelium, in quo narratur testimonia nativitatis Christi, miraculorum quoq; necnon passionis, resurrectionis, ascensionis q; eius ad cælos, & aduentus illius ad iudicium: quæ testimonia Christus ante passionem suam prædixit, & omnia in morte sua confirmavit. Videamus unum testimonium ex multis, & consideremus quomodo illud prædixit, & quomodo confirmavit. Longe ante passionem suam dixit discipulis: Ecce ascendimus Hierosolymam, & consummabuntur omnia que scripta sunt

Luc.18.

per prophetas de filio hominis. Sic omnia illo ueniente Hierosolymam completa sunt: quia traditus est gentibus, a Pilato & militibus eius illusus, occisus, & die tercia resurrexit, unde dicit Apostolus: [Sicut testimonium Christi.] id est, euangelium: [confirmatum est in uobis,] hoc est, creditum est a uobis & confirmatum in uestris cordibus, qui omnia creditis uera esse quae ibi continentur.

ita ut nihil uobis desit in ulla gratia,

id est, neque in fide, neque in doctrina, neque in diversitate linguarum, neque in uirtute miraculorum: ¶ Quæstio oritur in hoc loco, si Corinthiæ diuites erat facti in omni uerbo & in omni scientia, & si tanta gratia erant impleti, ut nihil eis decesset gratiae, sicut in sequentibus dicitur: quare Apostolus in subsequentibus huius epistolæ locis dicat illos contentiosos esse, & insuper addat, Ad uerecundiam uestra m dico. Quæ hoc modo soluitur: Sicut in omnibus ecclesiis duo sunt genera hominum, bonorum malorumque, ita & apud Corinthios tunc temporis erant. Primum ergo Apostolus a laudibus cœpit & gratiarum actione, alloquens eos que in fide bonisque operibus perfecti erant, abundantes diuitijs spiritualibus, ut ipsi semper in melius proficerent: sicut postmodum fortiter cœpit redargere illos qui in fide errabant dissensionesque seminabant, more peritissimi medici agens, qui uulnus secandum uidens, sed ægrum timidum esse conspiciens, diu palpat sana membra, subitoque percutit: more etiam arietis, qui primū humiliato capite incedit, sed postmodum fortiter ferit. Primum enim laudauit bonos, & deinde percussit malos. Verecundæ etenim mentes, nisi fuerint palpando reprehensa,

1. Cor. 6

Spiritu

M M iii

550 DOMINICA XIX.

Ita ut ex alijs rebus audiant quod in consolatione
sumant, p increpatione duram protinus ad despe-
rationem cadunt. expectantibus revelationem
domini nostri Iesu Christi.] R euelatio est mani-
festatio. Christus ergo modo absconditus est quo
dammodo, & non apparet, quia non uidetur a no-
bis nisi merte. Videbitur autem in die iudicij, quan-
do se manifestabit omnibus hominibus, tam ele-
ctis quam reprobis, sicut scriptura dicit in uno, p-
pheta per scripturam. Vnde debet omnis caro saluta-
re dei. & tunc dabit electis gloriam quam eis pro-
misit sine fine misuram. Vnde Apostolus alias di-
cit. Mortui, inquit, estis peccato, & uita uestra ab-
scondita est cum Christo indeo. Cum enim appar-
uerit uita uestra, tunc & uos apparebitis cum illo
in gloria, quia eritis sicut angeli in celo: & quod
maius est, similes ei erimus spiritu, quoniam uide-
bimus eum sicut i est. [qui & confirmabit uos. Id
est, roborabit in sua fide & in bonis operibus, [us
que ad finem.] id est usq; ad diem mortis nostrae.
uel usq; ad diem iudicij. [sine criminе.] Nō dicit,
sine peccato: sed, sine criminе, id est, sine capitali
peccato, quod a regno cælorum separat. Nam nul-
lus est homo super terram qui faciat bonū, & non

Ecces.7
Ioh.1.
Matt.16.

peccet aut in uerbo, aut in cognitione. Vnde Io-
hannes ait: Si dixerimus quia peccatum non habe-
mus, nosipso decipi mus, & ueritas in nobis non
est. Quod autem dicit. [confirmabit uos usq; ad fi-
nem.] hoc exposuit subiectens: [in die aduentus
domini nostri Iesu Christi,] quando ipse ueniet
reddere unicuiq; secundum opera sua. Due autem
sunt uocaciones. Una est quæ fit singulis homini-
bus, quādo ab hac uita per mortem corporis trāf-

POST PENTECOSTEN. 55

erunt uocati a domino. Altera erit generalis in die iudicij, quando omnes tam boni quam mali ad iudicium uocabuntur. Et quos in ista prima uocatione inuenierit deus omnipotens bene laborantes, illos utique in secunda non uocabit ad hoc ut condemnaret cū reprobis, q[uod] audituri sunt, Ite in ignem æternum: sed prius ut remuneret cū electis, q[uod]bus dicti regnum: Ibidem quod uobis paratum est ab origine mundi. In omnibus enim uerax apparebit, sicuti sequentia manifestans.

Fidelis deus, per quem uocati estis in seculatatem filij eius Iesu Christi domini nostri.

DOMINICA XIX. POST PENTECOSTEN.

Matth. XXII.

In illo tempore Accesserunt ad Iesum Saducæi, qui dicunt non esse resurrectionem. Et reliqua.

PRædicante domino nostro Iesu Christo, duæ præcipue heres erant inter Iudeos, una Saducæotum, & altera pharisaorum. Saducæi autem dicuntur, qui Saducæum quendam magistrum legis sequentes, neque resurrectionem credebant, neque angelos, neque spiritus esse. Hic tantum quinq[ue] libros Moysi recipientes, oracula prophetarum respuebant. Et contra pharisaei, qui diuini interpretantur, eo quod a

MM III